

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.472/2012/13.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2012. október 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2012. április 24-én kihirdetett 8.B.2484/2011/18. számú ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által 2012. szeptember 19. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 4500 (négyezer-ötszáz) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Miskolci Törvényszék az első fokú határozatával vádlottat a Btk. 166. § (1) bekezdése szerint minősülő emberölés bűntettének kísérlete miatt 7 év börtönre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés tartamába beszámította a vádlott által 2011. március 11. napjától 2011. november 18-ig előzetes fogvatartásban töltött időt. Az eljárás során lefoglalt kést elkobozta és rendelkezett az egyéb bűnjelekről is. magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A vádlottat kötelezte 243.900 Ft bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében.

Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.265/2012/1-I. számú átiratában a fellebbezéssel támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

A nyilvános ülésen a vádlott és a védő az enyhítésre irányuló jogorvoslatot fenntartotta.

A fellebbezések nem alaposak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást nagy gondossággal, körültekintően, a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan jellegű eljárási hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná, vagy valamely bizonyíték törvényességét megkérdőjelezné.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak szűk körben volt helyesbítendő és kiegészítendő a részbeni hiányosság és helytelen ténybeli következtetés miatt.

A Be. 351. § (2) bekezdés b) és d) pontjában írt részleges, a büntetőjogi főkérdéseket nem érintő megalapozatlanság a másodfokú eljárásban az iratok tartalma és ténybeli következtetés alapján orvosolható volt.

Az ítéltábla a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti.

- A Miskolci Városi Bíróság a 22.Fk.1109/1997. számú, 1997. október 17-én jogerőre emelkedett határozatával a vádlottat társtettesként, csoportosan elkövetett rablás büntette, lopás vétsége és társtettesként elkövetett testi sértés büntette miatt 3 év 6 hónap fegyházra és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- Az Ózdi Városi Bíróság az 1998. április 28-án jogerőre emelkedett 6.B.186/1997/17. számú ítéletével lopás büntette és társtettesként elkövetett lopás büntette miatt 3 hónap börtönre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- Az Ózdi Városi Bíróság 6.B.327/1998/2. számú összbüntetési ítélete az előző két alapítélettel kiszabott, 3 év 6 hónap és 3 hónap szabadságvesztést érintette.
- A Miskolci Városi Bíróság 11.B.466/2005/2. számú összbüntetési ítélete az Ózdi Városi Bíróság 3.B.115/2003. számú ügyében kiszabott 8 hónap börtönt, az Ózdi Városi Bíróság 7.B.238/2003. számú ügyében kiszabott 3 hónap börtönt és a Miskolci Városi Bíróság 11.B.1605/2001/87. számú ítéletével kiszabott 1 év 2 hónap börtönbüntetést érintette. Az összbüntetés kitöltési időpontja 2006. március 26-a. Az alapítéletek tekintetében a másodfokú bíróság a kitöltési időpontokra utalást mellőzi.
- A sértett a cselekmény idején felül egy fekete színű zipzáras felsőt és egy világosszürke, fekete betétes dzsekit viselt.
- Az 5. oldal 2. bekezdéséből mellőzi, hogy a szúrást követően a vádlott élet kioltására irányuló kijelentést hangoztatott.

- A vádbeli cselekményről, a sértett kérésére a rendőrséget értesítette. A helyszínre érkező rendőrök az ügyeletes tiszten keresztül hívták a mentőket a sértetthez, akik helikopterrel szállították a kórházba
- A vádlott az Ózdi Városi Bíróság 10.B.386/2010. számú ügyében kiszabott 10 hónap börtönbüntetést 2012. szeptember 18-án töltötte ki. 2012. szeptember 19. napjától jelen ügyben van előzetes letartóztatásban.

A tényállás kiegészítésének indokai és az azokat megalapozó bizonyítékok a következők.

Az elsőfokú bíróság a vádlott előéleti adatait, korábbi büntetéseit alapvetően nagy részletességgel és pontosan határozta meg. A konkrét elítélések számának feltüntetése miatt azonban indokolt volt valamennyi ítélet meghatározása, valamint az összbüntetéseknél az alapítéletek megjelölése is. A 2006. március 26-i büntetés kitöltési időpont pedig a legutóbbi összbüntetéshez kapcsolódik, értelemszerűen ezért az alapítéleteknél való feltüntetésüknek nincs helye, mivel a kitöltési időket az összbüntetésbe foglalás nyilvánvalóan megváltoztatja.

A sértett által viselt és a szúrás által rongált felsőruházatot az ítélőtábla a 2011. március 11-én tartott rendőrségi helyszíni szemle, a csatolt fényképfelvételek, valamint a lefoglalt tárgyi bizonyítékok alapján állapította meg (nyomozati irat 227.,235.,237.,273.,287.,289.,291.lap). Amint már más döntéseiben is kifejtette a másodfokú bíróság, szűrő eszközzel elkövetett támadások esetén, ahol nem csak könnyű felsőruházatot visel a sértett, feltétlen indokolt a ruházat rögzítése. Jelen esetben a helyszíni szemle adatai, a ruhaneműkön talált sérülések és vérgyanús szennyeződések alapján biztonsággal lehetett megállapítani a sértett felsőruházatát, ezért a tényállást a másodfokú bíróság e részben kiegészítette.

A történeti tényállás lényeges elemét képezik a vádlottnak a cselekmény során tett kijelentései, melyek a terhelti szándék megállapításakor is jelentőséggel bírhatnak. A vádirat nem tartalmazta, az elsőfokú bíróság azonban megállapíthatónak tartotta az 5. oldal 2. bekezdésében, hogy a vádlott a szúrást követően élet kioltására irányuló kijelentést hangoztatott. Az ölési kijelentés tényállásba foglalása bizonyíthatósága esetén nem jelenti a vádelv sérelmét, mivel a bíróság a bizonyítási eljárás eredménye alapján az elkövetéshez szorosan kapcsolódó olyan résztörténeteket is megállapíthat tényként, melyeket a vádirat nem tartalmaz.

Az ölési kijelentés kapcsán, egyébként pontatlanul megállapított tényállásrész azonban jelen esetben kétséget kizáróan, bírói bizonyossággal nem állapítható meg. A vádlott az eljárásban ölési szándékának hangoztatásáról nem adott számot, a sértett pedig e részben ellentétes vallomásokat tett, mely ellentmondások alappal kérdőjelezik meg e körben a ténymegállapítások helyességét.

A sértett 2011. április 1-jei kihallgatásakor (nyomozati irat 113. lap utolsó bekezdés) arról számolt be a nyomozó hatóságnak, hogy megszúrása után a vádlott ki akarta nyitni a pénztárgépet, és akkor a késsel fenyegetve tett olyan kijelentést, hogyha nem nyitja azt ki,

akkor megdöglük. E vallomás szerint tehát a fenyegetés a pénztárgép kinyitására irányult, bent a bolt helyiségében.

Ilyen tartalommal vallott a 2011. május 2-i bizonyítási kísérleten (nyomozati irat 351. lap) és a vádlottal történt rendőrségi szembesítés során is 2011. május 11-én (nyomozati irat 483. lap).

A 2012. március hó 27-i tárgyaláson (13.sz.jkv.4.o.4.bek.) viszont a korábbiaktól már részben eltérően tett vallomást. Előadása szerint a vádlott bement a pulthoz és a pénztárgépet nem tudta kinyitni, ekkor került elő a kés valahonnan, ezután ő kiment az utcára és ezt követően kiabálta utána a vádlott azt, hogy na most megdöglük. Az ölési kijelentésre e vallomás szerint tehát más körülmények között került sor, úgy, hogy akkor a sértett már az utcán tartózkodott. A tárgyalási vallomás már nem erősítette meg markánsan azt a nyomozati vallomást sem, hogy a fenyegetés a pénztárgép kinyitását célozta.

Az elsőfokú bíróság a sértett vallomását csak részben fogadta el, a vád álláspontjával egyezően ugyanis nem látta igazoltnak, hogy a vádlott ki akarta rabolni a boltot. A vádtól eltérően azonban a törvényszék bizonyítottanak találta a vádlott ölésre utaló kijelentését. A bizonyítékok mérlegelése e körben nem felel meg teljesen a logika szigorú szabályainak, másfelől helytelen ténybeli következtetéssel került sor a hivatkozott tényállásrész megállapítására. Az ölési kijelentés a sértett vallomásainak jelentős része szerint a szúrás után a pénztárgép kinyitására irányult, az értékek elviteléhez kapcsolódó fenyegetés része volt. A bíróság azonban, helytállóan, ilyen, rablási fenyegetést nem állapított meg, az egyébként is a vádelvbe ütközne, ezért a sértetti vallomás fő részének elvetése mellett nem logikus az ahhoz szorosan kapcsolódó ölési kijelentés megállapítása.

A másodfokú bíróság ezért a hivatkozott kijelentést nem tartotta kétséget kizáróan igazoltnak, figyelemmel a bizonyíték értékelésének logikai szabályaira, valamint arra is, hogy a sértett vallomásai nem is voltak egységesek e részben, ezért bírói bizonyossággal a vádban egyébként sem szereplő tényállásrész nem rögzíthető. A vádlott javára részben eltérő tényállás megállapítása a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontján alapszik, melyre a (3) bekezdésre is tekintettel, bizonyítás felvétele nélkül is volt perjogi lehetőség.

Az utócsелеkményeknél a rendőrség és a mentők értesítése, annak módja mindig jelentős körülmények, melyekre nézve hitelt érdemlő adatok merültek fel. A másodfokú bíróság a nyomozati iratok 51.lapszám alatt csatolt rendőri jelentés, valamint és tanúvallomásai alapján állapította meg, hogy intézkedett a rendőrség értesítése iránt, majd a helyszínre érkező rendőrök hívták a mentőket.

Az Ózdi Városi Bíróság 10.B.386/2010. számú ügyében kiszabott 10 hónap börtönbüntetés kitöltésére vonatkozó kiegészítés pedig a 8. sorszám alatt csatolt másodfokú irat adatain alapszik.

A kiegészítéssel és helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 352. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú ítékezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a már hivatkozott tényállásrész nem tekintve a logika szabályai szerint, az iratok tartalmának megfelelően értékelte. Részletesen vizsgálta a jelentős kérdésekben is ellentétes

bizonyítékokat, így a vádlott, és vallomását, a cselekményről közvetve értesülést szerző tanúk vallomását, a helyszín adatait és az orvos szakértői bizonyítás anyagát. A bizonyítékokat egyenként és összességében is megfelelő mélységben mérlegelte. A tényállást részenként, a büntetőjogi főkérdések szempontjából valamennyi lényeges tényt gondosan elemezte. Külön kitért az elkövetés helyére, idejére, módjára, indítékára.

Az első bírói mérlegelés a másodfokú helyesbítést követően hibátlan, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett. A sértetti vallomás ellenére helyesen foglalt állást a törvényszék, amikor a cselekmény okaként a vádlotti okmányok visszakérését és a hitelbe vásárlás kapcsán kialakult vitát jelölte meg s nem tévedett akkor sem, amikor elvetette, hogy a vádlottat jogtalan haszonszerzés vezérelte tettében. A másodfokú bíróság teljes körben osztotta az ítélet 15. oldalán írtakat, miszerint a 10.000 Ft vádlott általi elvitelének megállapítására még e cselekmény esetleges bizonyítottsága ellenére sem kerülhetett volna sor, figyelemmel a vádelv szigorú szabályára. Ilyen tények mellett ugyanis a cselekmény már nem alapeseti emberölésnek, hanem nyereségvágyas ölési kísérletnek minősülne.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. A törvényszék az alaposan feltárt alanyi és tárgyi tényezők tükrében megalapozottan állapította meg a vádlott ölési szándékát. A 15. számú Irányelv által meghatározott szempontokat helytállóan értékelte. A cselekmény motiváltsága, a használt eszköz, a célzott testtáj, a sértett létfontosságú képletek (szív), a kifejtett erőhatás és keletkezett sérülés alapján - függetlenül az ölési kijelentés mellőzésétől - egyértelműen kimondható az ölési szándék. E körben utal rá a másodfokú bíróság, hogy a vádlott ittas és bódult állapota miatt az alanyi oldali elemeket is alapvetően a tárgyi tényezőkön keresztül kell vizsgálni, figyelemmel a III. számú Büntető Elvi Döntésben foglaltakra.

A szándék formáját illetően azonban téves álláspontra jutott a Miskolci Törvényszék.

Kétségtelen, hogy a vádlott hirtelen kialakult indulat hatására követte el a bűncselekményt, azonban a késsel, közepes erővel pontosan szíven szúrta a sértettet, aki életveszélyes sérülést szenvedett. A Legfelsőbb Bíróság által kialakított, a Kúria által is fenntartott, és az ítéltábla által is értelemszerűen irányadónak tekintett ítélkezési gyakorlat ilyen erejű szívtáji szúrást egyenes szándékkal elkövetettnek értékel.

Ezért a másodfokú bíróság a jogi indokolást, a szándék fajtáját illetően azzal helyesbíti, hogy a vádlott egyenes ölési szándékkal cselekedett, egyben az ítélet 20. oldalának utolsó előtti, az eshetőleges szándék taglalását érintő bekezdését mellőzi.

Azt a törvényszék kifogástalanul ismerte fel, hogy a vádlott javára az irányadó tényállás alapján jogos védelmi helyzet, vagy az erős felindulásban elkövetés nem állapítható meg, így a vádlotti cselekménynek a Btk. 166. § (1) bekezdése és a Btk. 16. §-a szerint emberölés büntette kísérletének minősítése törvényes. A kísérlet közeli és befejezett.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta és azoknak kellő nyomatékot tulajdonítva a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő börtönbüntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabott ki a vádlottal szemben.

A büntetés tett arányos, megfelel a Btk. 37. §-ban megfogalmazott büntetési céloknak és a Btk. 83. § (1) bekezdése szerint a büntetéskiszabási elveknek is. A törvényszék helyesen döntött és részletesen indokolta is, hogy milyen okok folytán tért el a büntetési tétel középértékétől az alsó határ felé. A kísérleti szak ezt valóban indokolja. A büntetés megfelel a töretlen bírói gyakorlatban kialakított szempontoknak is. Eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítésére nem kerülhetett sor, ezért az ítéletábra az enyhítést célzó védelmi fellebbezéseket nem találta alaposnak.

Törvényesek az ítéletnek az egyéb, az előzetes fogva tartás beszámítására, a lefoglalt bűnjelekre, a magánfél polgári jogi igénye érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítására és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései is.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a részletezett ténybeli és indoklásbeli kiegészítéssel a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

A másodfokú eljárás alatt a vádlott által az előzetes letartóztatásban töltött időnek a főbüntetésbe történő beszámítása a Btk. 99. § (1) bekezdésén alapszik, figyelemmel a másodfokú eljárásban beszerzett, a 8. sorszám alatt csatolt büntetés-végrehajtási okirat adataira is.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az ítéletábra a Be. 381. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2012. október 3.

Dr. Háger Tamás sk.. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Elek Balázs sk.
bíró

ZÁRADÉK: A Miskolci Törvényszék 8.B.2484/2011/18. számú ítélete a másodfokú határozat folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. október 3.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelűl
tisztviselő

